

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Ю. С. Каганов

вересня 2020 р.

ІННОВАЦІЇ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право
кваліфікація: доктор філософії з права
освітньо-наукова програма «ПРАВО»

Укладач: Пелех Ія Василівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного та господарського права

Погоджено з
Гарантом освітньої програми

Т.О. Коломоєць

Погоджено з
навчально-методичним відділом

І.О. Нестеренко

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри адміністративного та
господарського права
Протокол № 1 від " 04 " вересня 2020 р.
Завідувач кафедри

В.К. Колпаков

Ухвалено науково-методичною радою
юридичного факультету
Протокол № 1 від " 08 " вересня 2020 р.
Голова науково-методичної ради
юридичного факультету

І.В. Єна

2020 рік

Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 08 Право (шифр і назва)	Кількість кредитів – 6	Вибіркова (ВД-3-2)	
		Цикл дисциплін вибіркових компонентів ОНП	
Спеціальність 081 Право (шифр і назва)	Загальна кількість годин – 180	Семестр:	
Кваліфікація: доктор філософії з права		3 -й	3 -й
Освітньо-професійна програма «ПРАВО» (назва)		Лекції	
	48 год.	48 год.	
Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)	Змістових модулів – 2	Самостійна робота	
		132 год.	132 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «**Інновації правового забезпечення національної безпеки**» побудована на ідеології системного вивчення комплексної проблеми забезпечення національної безпеки і має за мету сформуванню у здобувачів цілісне уявлення про національну безпеку України, її складові, повноваження органів, що є компетентними у даній сфері, законодавче врегулювання національної безпеки та інституційно-функціональне забезпечення.

Основними завданнями вивчення дисципліни «**Інновації правового забезпечення національної безпеки**» є:

- засвоєння правових принципів, на яких ґрунтується національна безпека України професійної нормотворчої та правозастосовчої діяльності здобувачів;
- засвоєння засад здійснення проєктної діяльності та оволодіння навичками здійснення нормопроектної діяльності та користування юридичною технікою розробки проєктів нормативно-правових актів у сфері національної безпеки;

- глибоке засвоєння положень законодавства щодо національної безпеки України для вирішення завдань власного наукового правового дослідження;
- систематизувати, дослідити та оцінити відповідні правові джерела інформації (нормативно-правові акти, ненормативні правові акти, судову адміністративну практику, soft law та ін.).

Інтерактивний формат курсу, що спонукатиме до дебатів, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у галузі правничих наук навичок ефективної усної й письмової комунікації. Сприятиме здатності до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, генерування нових ідей та досягнення наукових цілей.

У результаті вивчення дисципліни «**Інновації правового забезпечення національної безпеки**» здобувач повинен набути таких **результатів** навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані освітньо-науковою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>1. ПРН-2 Уміти абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати явища суспільного життя, виявляти, формулювати і вирішувати наукові проблеми, враховувати точки зору, що ґрунтуються на різних світоглядних, конфесійних та соціокультурних засадах</p> <p>ПРН-3 Уміти застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>2. ПРН-11 Уміти планувати та здійснювати актуальні публічно-правові та приватно-правові дослідження, що мають інноваційний потенціал, як на запити стейкхолдерів, так і з урахуванням прогностичних пріоритетів розвитку сучасної правової науки</p> <p>ПРН-12 Уміти здійснювати соціологічний, статистичний аналіз інформації з різних</p>	<p>Спостереження за навчальною діяльністю здобувачів;</p> <p>Усне опитування; Тестовий контроль;</p> <p>Письмовий контроль;</p> <p>Робота в групах по декілька осіб;</p> <p>Проблемно-пошукове завдання з поглибленим аналізом законодавства; Завдання творчого характеру;</p> <p>Аналіз кейсів</p>

<p>джерел, документів для вирішення завдань наукового правового дослідження</p> <p>ПРН-9</p> <p>Уміти аналізувати, контекстуалізувати та інтерпретувати правові доктрини та нормативно-правові джерела інформації</p> <p>3. ПРН-13 Уміти здійснювати нормопроектну діяльність, вдосконалювати доктринальні інтерпретації та розробки концепцій розвитку профільного галузевого законодавства</p> <p>4. ПРН-16 Уміти кваліфіковано відобразити результати правових досліджень у наукових статтях та тезах, опублікованих у фахових виданнях, в т.ч. які внесені до міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science та ін.).</p> <p>5. ПРН-19 Уміти формулювати та обґрунтовувати висновки, пропозиції та рекомендації правового дослідження, генерувати прогностичні ідеї розвитку юридичної науки</p>	<p>Аналіз конкретних ситуацій;</p> <p>Ділові ігри;</p> <p>Моделювання;</p> <p>Аудіовізуальне навчання</p>
--	---

Основні міждисциплінарні зв'язки вибіркова дисципліна (ВД-3) «Інновації правового забезпечення національної безпеки» має з такими обов'язковими та вибірковими компонентами освітньо-наукової програми: «Основи дослідницько-інноваційної діяльності» (ЗП 4), «Сучасні концепції та доктрини розвитку публічного права» (ПП 3), «Адаптація вітчизняної правової системи до права ЄС» (ПП 6), «Актуальні проблеми загальної теорії права» (ВД 2), «Правова глобалістика» (ВД 2), «Правова компаративістика» (ВД 2).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Концептуальні засади національної безпеки.

Тема 1. Поняття та зміст загальної теорії національної безпеки.

Сутність і зміст загальної теорії національної безпеки. Об'єкт та предмет вивчення національної безпеки як науки. Основні елементи структури

національної безпеки. Система національної безпеки. Компоненти системи національної безпеки. Основні поняття і категорії національної безпеки. Сутність та зміст національної безпеки.

Тема 2. Система загроз національній безпеці.

Поняття та зміст загроз. Категорії небезпек, викликів, ризиків і загроз стабільності й безпеці. Класифікація загроз. Проблема консенсусу за характером і пріоритетності загроз безпеці на сучасному етапі. Економічна, військова, соціальна, екологічна, інформаційна, науково-технологічна і інші компоненти національної безпеки. Процеси глобалізації міжнародних відносин у сучасному світі. Співвідношення політичних, економічних, військових, екологічних, культурних, інформаційних факторів на сучасному етапі.

Джерела загроз національній безпеці України, їх характерні ознаки. Чинники, що впливають на ступінь небезпеки і характер загроз для України. Існуючі та прогнозовані загрози національній безпеці України.

Тема 3. Національні інтереси і стратегічні національні пріоритети.

Поняття та сутність національних інтересів. Класифікація національних інтересів. Процес формування національних інтересів. Пріоритетні національні та національно-державні інтереси, їх характеристика. Національні інтереси в системі національної безпеки України. Стратегічні національні пріоритети України.

Змістовий модуль 2. Забезпечення національної безпеки в Україні.

Тема 4. Державна політика забезпечення національної безпеки України.

Стратегічні цілі і пріоритети державної політики забезпечення національної безпеки. Внутрішня і зовнішня політика у цій сфері, їх взаємозв'язок та єдність. Основні напрями державної політики національної безпеки. Механізми реалізації державної політики національної безпеки. Форми та методи її здійснення. Політика національної безпеки України у сучасному міжнародному середовищі. Фактори та умови забезпечення національної безпеки. Гарантування конституційних прав і свобод людини та національна безпека. Політика ідентичності та національна безпека. Державна політика протидії корупції. Політичне рішення. Процес ухвалення рішень у сфері національної безпеки.

Стратегічні інтереси України у новій геополітичній ситуації. Місце і роль України в регіональних і глобальних системах безпеки. Участь України в загальноєвропейській та регіональних системах колективної безпеки. Участь України в міжнародній миротворчій діяльності під егідою ООН, ОБСЄ, інших міжнародних організацій у сфері безпеки. Участь України у заходах щодо боротьби з міжнародними організованими злочинними угрупованнями та міжнародним тероризмом, протидія поширенню ядерної та іншої зброї масового ураження і засобів її доставки тощо.

Тема 5. Правові аспекти забезпечення національної безпеки України.

Поняття та зміст нормативно-правового забезпечення національної безпеки. Принципи та засоби формування нормативно-правового поля забезпечення національної безпеки України.

Система джерел права, що безпосередньо регламентують відносини, пов'язані з підтриманням національної безпеки. Конституція України як основний документ забезпечення правових основ національної безпеки. Конституційні засади національної безпеки України. Закон України «Про національну безпеку України», Закон України «Про Раду національної безпеки і оборони України», Стратегія національної безпеки України і Воєнна доктрина як основа розробки конкретних програм за складовими державної політики національної безпеки. Правові принципи забезпечення національної безпеки держави. Правові пріоритети національних інтересів України. Гарантування конституційних прав і свобод людини та національна безпека. Розвиток нормативно-правових засад забезпечення безпеки особи, суспільства і держави. Міжнародне право – гарантія підтримання і збереження національної безпеки України.

Тема 6. Система забезпечення національної безпеки в Україні.

Система забезпечення національної безпеки. Сутність та мета системи забезпечення національної безпеки. Завдання системи забезпечення національної безпеки України. Принципи створення системи забезпечення національної безпеки та її ефективність. Структура системи забезпечення національної безпеки України. Суб'єкти забезпечення та об'єкти національної безпеки. Принципи функціонування системи забезпечення національної безпеки. Гарантії ефективного забезпечення національної безпеки.

Тема 7. Публічне управління національною безпекою України.

Публічне управління національною безпекою України. Основні принципи публічного управління національною безпекою України. Структура системи публічного управління національною безпекою України. Функції системи публічного управління національною безпекою України. Компетенції та повноваження суб'єктів публічного управління у забезпеченні національної безпеки України.

Планування в системі управління безпекою. Контроль в системі управління безпекою.

Тема 8. Недержавне управління національною безпекою України.

Недержавне управління національною безпекою України. Поняття та зміст недержавної системи безпеки України. Методи недержавного управління національною безпекою України. Напрями недержавного управління національною безпекою України у різних сферах суспільного життя. Структура недержавної системи управління національною безпекою України. Компетенції та повноваження суб'єктів недержавного управління у забезпеченні

національної безпеки України. Політика забезпечення національної безпеки України недержавними суб'єктами і першочергові заходи з її реалізації.

Змістовий модуль 3. Стратегія національної безпеки України.

Тема 9. Політична безпека України.

Поняття та сутність політичної безпеки. Поняття політичної безпеки. Політична безпека в системі національної безпеки України. Предмет і структура політичної безпеки. Суб'єкти й об'єкти політичної безпеки. Політична мета національної безпеки, політичні інтереси та цінності. Політичний інтерес як джерело та рушійна сила національної безпеки. Актуальні загрози національним інтересам та національній безпеці України у сфері політичної безпеки, їх причини та можливі наслідки. Політична діяльність та її вплив на національну безпеку держави. Насильницькі та ненасильницькі методи політичної боротьби. Політичний конфлікт, його причини та наслідки. Етапи (фази) політичного конфлікту. Екстремізм як джерело загроз національній безпеці. Політичний екстремізм. Релігійний екстремізм. Медіа та національна безпека. Сепаратизм як загроза національній безпеці. Система забезпечення політичної безпеки. Критерії політичної безпеки. Індикатори та порогові рівні політичної безпеки. Політична стабільність: шляхи досягнення, механізми забезпечення. Шляхи і способи нейтралізації та відвернення загроз національним інтересам України в політичній сфері.

Тема 10. Економічна безпека України.

Поняття та сутність економічної безпеки. Складові елементи економічної безпеки країни. Економічна безпека в системі національної безпеки держави. Об'єкти та суб'єкти економічної безпеки держави за структурними рівнями економічної безпеки. Національні інтереси України в економічній сфері. Загрози економічної безпеки. Джерела загроз. Внутрішні загрози. Зовнішні загрози. Національні ризики. Показники економічної безпеки. Основні вимоги системи забезпеченості економічної безпеки. Напрями забезпечення національної безпеки в економічній сфері. Нормативно-правова база економічної безпеки.

Тема 11. Воєнна безпека України.

Поняття та сутність воєнної безпеки. Воєнна безпека в системі національної безпеки. Джерела і характерні ознаки воєнної небезпеки і воєнних загроз. Існуючі та прогнозовані загрози воєнній безпеці України. Сепаратизм як загроза національній безпеці. Національні інтереси України у воєнній сфері. Система забезпечення воєнної безпеки України, умови її формування. Складові системи воєнної безпеки і їх призначення. Військовий потенціал і збройні сили як складова національної безпеки. Перспективи розвитку і шляхи вдосконалення системи воєнної безпеки України. Відносини з НАТО, США, ЄС у сфері забезпечення воєнної безпеки України.

Тема 12. Соціальна безпека України.

Поняття та сутність соціальної безпеки України. Складові елементи соціальної безпеки України. Соціальна безпека в системі національної безпеки держави. Об'єкти та суб'єкти соціальної безпеки держави за структурними рівнями соціальної безпеки. Національні інтереси України в соціальній сфері. Головні загрози національним інтересам України в соціальній сфері. Вплив економічних факторів на соціальну безпеку. Політична стабільність держави. Екологічна ситуація та медична інфраструктура. Національні відносини в державі як індикатор стану її національної безпеки. Етнополітика як складова внутрішньої політики та системи національної безпеки держави. Демографічні чинники забезпечення національної безпеки України. Основні напрями державної політики щодо нейтралізації та відвернення загроз національним інтересам України в соціальній сфері.

Тема 13. Науково-технологічна безпека України.

Поняття науково-технологічної безпеки держави, її системна сутність та структурні рівні. Науково-технологічна безпека в системі національної безпеки держави. Об'єкти та суб'єкти науково-технологічної безпеки держави. Національні інтереси України в науково-технологічній сфері. Головні загрози національним інтересам України в науково-технологічній сфері, їх причини та можливі наслідки. Система забезпечення науково-технологічної безпеки. Критерії науково-технологічної безпеки. Індикатори та порогові рівні науково-технологічної безпеки. Основні напрями державної політики щодо нейтралізації та відвернення загроз у науково-технологічній сфері.

Тема 14. Інформаційна безпека України.

Поняття та сутність інформаційної безпеки держави. Інформаційна безпека в системі національної безпеки держави. Об'єкти та суб'єкти інформаційної безпеки держави. Національні інтереси в інформаційній сфері. Головні загрози національним інтересам України в інформаційній сфері, їх причини та можливі наслідки.

Механізм забезпечення національної інформаційної безпеки. Державна політика України у сфері національного інформаційного простору. Політика формування національного інформаційного простору. Інформаційна безпека в сучасному світі.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години			Самостійна робота, год	Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні Заняття, год	Практичні /лабораторні заняття, год		Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	52	12	12	-	40	10	-	10

2	72	20	20	-	52	20	-	20
3	56	16	16	-	40	30		30
Усього за змістові модулі		48	48	-	132	60	-	60
Підсумковий семестровий контроль залік				-		40		40
Загалом	180	48	48	-	132	100		100

5. Темі лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	Поняття та зміст загальної теорії національної безпеки.	4	4
1	Система загроз національній безпеці.	4	4
1	Національні інтереси і стратегічні національні пріоритети.	4	4
2	Державна політика забезпечення національної безпеки України.	4	4
2	Правові аспекти забезпечення національної безпеки України.	4	4
2	Система забезпечення національної безпеки в Україні.	4	4
2	Публічне управління національною безпекою України.	4	4
2	Недержавне управління національною безпекою України.	4	4
3	Політична безпека України.	4	4
3	Економічна безпека України.	4	4
3	Воєнна безпека України.	2	2
3	Соціальна безпека України.	2	2
3	Науково-технологічна безпека України.	2	2
3	Інформаційна безпека України.	2	2
Разом		48	48

6. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5

1	Вхідний контроль	Тестування за допомогою платформи MOODLE	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10562	10
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	1			10
2	Поточний контроль: Теоретичне завдання – питання для підготовки у межах лекцій 1-4	Самостійне тестування за матеріалами лекцій за допомогою платформи MOODLE	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10562	10
	Практичне завдання – підготовка мультимедійної презентації за темою дисертаційного дослідження у межах лекцій 2-5	Презентація роботи у групах та її обговорення аудиторією	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10562	10
Усього за ЗМ 2 контр. заходів				20
3	Поточний контроль: Теоретичне завдання (питання для підготовки у межах лекцій 9-12)	Тестування за допомогою платформи MOODLE	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10562	10
	Практичне завдання – підготовка у малих групах мультимедійної презентації за темою дисертаційного дослідження у межах лекцій 11-14	Презентація роботи у групах та її обговорення аудиторією	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10562	20
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			30
Усього за змістові модулі контр. заходів	5			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: 3		20
	Тестування за допомогою	20 тестів		10

	платформи MOODLE			
	Практичне завдання	Розв'язати запропонований кейс		10
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Базова

Нормативні документи:

1. Конституція України : офіц. текст. від 28.06.1996 № 254к/96-вр ; у поточній редакції. *Законодавство України.* URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Воєнна доктрина України : Указ Президента України від 24.09.2015 № 555/2015. *Офіційне інтернет-представництво Президента України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555/2015/stru>
3. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385. *Офіційний вісник України.* 2014. № 70. Ст. 1966. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>
4. Доктрина інформаційної безпеки України : Указ Президента України від 25.02.2017 № 47/2017. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/472017-21374>
5. Концепція розвитку сектору безпеки і оборони України : Указ Президента України від 14.03.2016 № 92/2016. *Офіційне інтернет-представництво Президента України.* URL: <http://www.president.gov.ua/documents/922016-19832>
6. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України» : Наказ Мінекономрозвитку України від 29.10.2013 № 1277. URL: http://meold.kmu.gov.ua/minec/control/uk/publish/category/main?cat_id=38738
7. Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI. *Відомості Верховної Ради України.* 2013. № 1. Ст. 1. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
8. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій : Закон України від 09.12.2015 № 143-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/143-16>
9. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради України.* 2014. № 49. Ст. 2056. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
10. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 01.07.2010 № 2411-VI. *Офіційний сайт Верховної Ради України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>
11. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. *Відомості Верховної Ради України.* 1992. № 48. Ст. 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

12. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 13. Ст. 222. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>
13. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 07.03.2018 № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/>
14. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>
15. Про невідкладні заходи щодо захисту України та зміцнення її обороноздатності : Указ Президента України від 24.09.2014 № 744/2014. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/18125.html>
16. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>
17. Стратегія національної безпеки України : Указ Президента України від 26.05.2015 № 287/2015. *Офіційний вісник України*. 2015. № 43. Ст. 1353. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>
18. Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020» : Указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015. *Офіційний вісник України*. 2015. № 4. Ст. 67. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>
19. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : від 27.06.2014. *Офіційний вісник України*. 2014. № 75. Т. 1. Ст. 2125. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011/stru

Навчально-наукова література:

1. Бурячок В. Л., Толубко В. Б., Хорошко В. О., Толюпа С. В. Інформаційна та кібербезпека: соціотехнічний аспект : підручник / за заг. ред. В. Б. Толубка. Київ : ДУТ, 2015. 288 с. http://www.dut.edu.ua/uploads/p_303_79299367.pdf
2. Вівчар О. І., Колесніков А. П. Соціальна безпека : навч. посіб. Тернопіль : ФО-П Шпак В. Б., 2015. 147 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/p_303_79299367.pdf
3. Власюк О. С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики. Вибр. наук. праці. Київ : НІСД, 2016. 528 с. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2017-01/Vlasuk-fin-99d56.pdf>
4. Глобальна та національна безпека : підручник / В. І. Абрамов, Г. П. Ситник, В. Ф. Смолянюк та ін. ; за заг. ред. Г. П. Ситника, Ю. В. Ковбасюка. Київ : НАДУ, 2016. 784 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/l_330_42449633.pdf
5. Грицюк Ю. І. Основи національної безпеки України : навч. посіб. Львів : Вид-во ЛДУ БЖД, 2013. 408 с.
6. Денисов А. І. Господарсько-правове забезпечення технологічної безпеки держави : монографія. Харків : Юрайт, 2017. 232 с. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12517/1/Denisov_2017_mon.pdf
7. Економічна безпека : навч. посіб. / З. Є. Варналій, П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул та ін. ; за ред. З. В. Варналія. Київ : Знання, 2009. 647 с.

8. Інформаційна безпека держави : підручник / В. М. Петрик та ін. ; за заг. ред. В. В. Остроухова. 2 т. Київ : Книжкова палата України, 2016. Т. 1. 264 с.; Т. 2. 328 с.
9. Інформаційна безпека (соціально-правові аспекти) : підручник / В. В. Остроухов, В. М. Петрик, М. М. Присяжнюк та ін. ; за заг. ред. Є. Д. Скулиша. Київ : КНТ, 2010. 776 с. URL: <https://pidruchniki.com/politologiya/Page-2>
10. Ліпкан В. А. Національна безпека України : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : КНТ, 2009. 576 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-154.html>
11. Почепцов Г. Г., Чукут С. А. Інформаційна політика : навч. посіб. 2-ге вид., стер. Київ, 2008. 663 с. URL: <https://pidruchniki.com/politologiya/Page-2>
12. Ситник Г. П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади) : підручник. Київ : НАДУ, 2012. 544 с. URL: <https://www.google.com/url>
13. Хилько М. І. Екологічна безпека України: навч. посіб. Київ, 2017. 267 с. URL: <http://www.philosophy.univ.kiev.ua/uploads/editor/Files/.pdf>
14. Циганов В. П. Політична безпека і безпечна політика: складові, ознаки, стан, тенденції. Київ : Ніка центр, 2006. 112 с.

Допоміжна

1. Агресія Росії проти України: історичні передумови та сучасні виклики / П. П. Гай-Нижник, Л. Л. Залізник, І. Й. Краснодемська, та ін. ; керівник проекту, упоряд. і наук. ред. П. П. Гай-Нижник. Київ : «МП Леся», 2016. 586 с. URL: <http://www.hai-nyzhnyk.in.ua/doc/2016doc.agresiya-rosii.php>
2. Акімова Л. М. Механізми державного управління економічною безпекою України: аналіз чинників впливу, систематизованих за окремими сферами її розвитку. *Аспекти публічного правління*. 2018. Т. 6. № 6-7. С. 5–13.
3. Антонов В. О. Об'єкти національної безпеки та їх особливості. *Держава і право*. Юридичні і політичні науки. Київ, 2013. Вип. 59. С. 65–71.
4. Антонов В. О. Суспільство як об'єкт національної безпеки Української держави. *Держава і право*. Юридичні і політичні науки. Київ, 2013. Вип. 60. С. 79–84.
5. Бандурка О. М., Духов В. Е., Петрова К. Я., Червяков І. М. Основи економічної безпеки : підручник. Харків : Вид-во нац. ун-ту внутр. справ, 2003. 236 с.
6. Барбашова Н. В. Взаємозв'язок понять «екологічний ризик» та «екологічна безпека». *Актуальні проблеми держави і права*. 2014. Вип. 72. С. 245–253.
7. Білоус І. І. Поняття соціальної безпеки та її роль в системі національної безпеки держави. *Ефективна економіка*. 2019. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6955>
8. Гбур З. В. Економічна безпека як одна зі складових забезпечення національної безпеки України на сучасному етапі. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 18. С. 81–86.
9. Гедікова Н. П. Державна політика України у сфері транскордонного співробітництва в сучасних умовах євроінтеграції. *Країни Східного партнерства – V4: проблеми і перспективи співпраці* : міжнар. наук.-практ.

конф. ; м. Одеса, 22 квіт. 2016 р. Одеса : ДВНЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2016. С. 154–156.

10. Гедікова Н. П. Забезпечення національної безпеки України в сучасних умовах євроінтеграційних процесів. *Соціально-гуманітарні пріоритети України в контексті євроінтеграційних процесів* : матеріали міжвузів. кругл. Столу ; м Одеса, 16 листоп. 2017 р. / ред. кол. : С. В. Албул, Т. І. Койчева, Е. І. Мартинюк та ін. : від. за вип. О. Я. Надибська. Одеса, Астропринт, 2017. С. 29–31.

11. Гедікова Н. П. Національна безпека України у ліберальному ракурсі. *Перспективи*. 2011. № 2 (48). С. 23–32.

12. Гедікова Н. П. Пріоритетні і стратегічні завдання сучасної української геостратегії. *Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів* : II всеукр. наук.-практ. конф. ; м. Одеса, 10 лютого 2017 р. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2017. С. 7–9.

13. Гібридні загрози Україні і суспільна безпека. Досвід ЄС і Східного партнерства. Аналітичний документ. Київ, 2018. 105 с. URL: https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/blok_XXI-end_0202.pdf

14. Глобальна та національна безпека : слов.-довід. / уклад.: Г. П. Ситник, О. І. Пошедін, М. М. Шевченко, С. П. Завгородня, М. Г. Орел ; за заг. ред. Г. П. Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 139 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1vKIlnekCLv--BWRnavv9hOpvWo30XrCS/view>

15. Горбулін В. П., Качинський А. Б. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки : монографія. Київ : НІСД, 2011. 286 с. URL: http://old2.niss.gov.ua/content/articles/files/Gorbulin_Kachynsky-e2dd0.pdf

16. Гошовська В. А., Войтович Р. В. Глобалізація: нові моделі стратегічного партнерства України : навч.-метод. матер. Київ : НАДУ, 2015. 56 с. URL: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ve>

17. Дацко О. І. Гуманітарні імперативи зміцнення економічної безпеки України. Львів : «Ліга-прес», 2015. 672 с. URL: <http://lv.niss.gov.ua/content/articles/files/DatskoMonoDrukVsya-002-671-d13a4.pdf>

18. Державна політика : підручник / ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. Київ : НАДУ, 2014. 652 с. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Pidruchnuiky_NADU/9fa81bc0-991f-47e7-817d-a853b8627f97.pdf

19. Дзьобань О. П., Настюк В. Я., Белєвцева В. В. Проблеми захисту національних інтересів України у сфері державної безпеки в умовах геополітичних трансформацій ХХІ століття : монографія. Харків : Право, 2013. 295 с.

20. Дубов Д. В. Кіберпростір як новий вимір геополітичного суперництва : монографія. Київ : НІСД, 2014. 328 с. URL: http://old2.niss.gov.ua/content/articles/files/Dubov_mon-89e8e.pdf

21. Ейтутіс Г. Д., Попова Д. В. Дослідження складових економічної безпеки України для сталого розвитку держави. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. № 62. С. 29–36.
22. Економічна безпека України : монографія / В. Г. Федоренко, І. М. Грищенко, О. Ф. Новікова, та ін. ; за ред. В. Г. Федоренка, І. М. Грищенко, Т. Є. Воронкової. Київ : ТОВ «ДКС центр», 2017. 462 с.
23. Зеркалов Д. В., Арламов О. Ю. Соціальні проблеми сталого розвитку : монографія. Київ : Основа, 2013. 566 с. URL: http://www.zerkalov.kiev.ua/sites/default/files/cprc_m.pdf
24. Інформаційна війна і національна безпека : монографія / П. П. Ткачук, Р. В. Гула, О. І. Сивак та ін. Львів : Друкарня АСВ, 2015. 265 с.
25. Інформаційна складова державної політики та управління : монографія / С. Г. Соловійов, О. Є. Бухтатий, Ю. В. Нестеряк та ін. ; за заг. ред. Н. В. Грицяк. Київ : К.І.С., 2015. 319 с.
26. Інформаційні виклики гібридної війни: контент, канали, механізми протидії : аналітична доповідь / Т. Ісакова, С. Гнатюк, Д. Дубов та ін. ; за заг. ред. А. Баровської. Київ : НІСД, 2016. 109 с. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/375693/mod_resource/content/1/inform_vukluku.pdf
27. Кавун С. В., Носов В. В., Манжай О. В. Інформаційна безпека : навч. посіб. Харків : Вид. ХНЕУ, 2008. 352 с.
28. Калашник О. М. Екологічна безпека як складова державної політики. України: понятійно-термінологічний аспект. *Демократичне врядування*. 2018. № 21. URL: <http://dv.lvivacademy.com/about>
29. Кальницька М. А. Соціальна безпека: поняття та рівні дослідження. *Глобальна та національні проблеми економіки*. 2017. № 17. С. 566–571.
30. Ковалів М. В., Іваха В. О. Воєнна безпека як чинник стабільності суспільства. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. Серія юридична : зб. наук. пр. Львів, 2015. Вип. 3. С. 124–132.
31. Концептуальні засади розвитку системи забезпечення національної безпеки України : аналітична доповідь / О. О. Резнікова, В. Ю. Цюкало, В. О. Паливода та ін. Київ : НІСД, 2015. 58 с.
32. Користін О. Є., Барановський О. І., Герасименко Л. В., Доля Л. М. Економічна безпека : навч. посіб. / за ред. О. М. Джужі. Київ : Алерта, 2010. 368 с.
33. Косілова О. І. Політична безпека в системі національної безпеки України. *Правова інформатика*. 2011. №1(29) С. 72–78.
34. Кравчук О. Особливості політичної безпеки України. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. 2011. Вип. 23. С. 85–89.
35. Кравчук О. Ю. Політична безпека України як наукова і практична проблема. *Міжнародний науковий журнал*. 2016. № 6(3). С. 82–83.
36. Кремень В. Г., Бінько І. Ф., Головащенко С. І. Політична безпека України: концептуальні засади та система забезпечення : монографія. Київ : МАУП, 1998. 92 с.

37. Ліпкан В., Максименко Ю. Націобезпекознавство: проблеми формування категорійно;понятійного апарату. *Підприємництво, господарство і право*. 2011. № 8. С. 7–11.
38. Лойко В. В. Технологічна безпека як складова економічної безпеки. *Ефективна економіка*. Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет. 2015. № 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_5_7
39. Маліцький Б. А. Визначення загроз національній безпеці України, що походять від стану науково-технологічної сфери. *Наука та наукознавство*. 2013. Ч. 1. № 4. С. 31–44.
40. Мандзіновська Х. О. Економічна безпека держави: сутність, складові елементи та проблеми забезпечення. *Наукові записки*. 2016. № 2 (53). С. 159–166.
41. Мітряєва С. І. Європейська безпека і Україна : навч. посіб. Ужгород : Ліра, 2008. 222 с. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/3708>
42. Омаров А. Е. Екологічна безпека як чинник національної безпеки держави. *Вісник національного університету цивільного захисту України*. 2016. Вип. 2(5). С.132–141.
43. Орел М. Г. Системний аналіз чинників, які зумовлюють завдання державного управління у сфері політичної безпеки. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2018. № 3. http://www.dy.nauka.com.ua/pdf/3_2018/42.pdf
44. Петренко В. М. Методика виховної роботи у військових підрозділах : підручник. Суми : Сумський держ. ун-т, 2016. 475 с. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/44670>
45. Правові основи воєнної безпеки України : монографія / Є. Л. Стрельцов, С. Т. Полторака, Ю. В. Аллерова, О. В. Кривенко, П. П. Богущий ; відп. ред. Є. Л. Стрельцов. Львів : НАСВ, 2016. 188 с.
46. Приходько М. М. Екологічна безпека природних і антропогенно модифікованих геосистем : монографія. Івано-Франківськ : Фоліант, 2013. 330 с.
47. Приходько Х. В. Політична безпека України: конституційно-правовий аспект. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2015. № 1. С. 36–40.
48. Ревак І.О. Структура науково-технологічної безпеки України: теоретичні основи дослідження. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2010. Вип. 2. С. 3–13.
49. Ситник Г. П. Національна безпека України в контексті нових викликів і загроз : навч.-метод. матер. Київ : НАДУ, 2015. 56 с.
50. Скорук О. В. Економічна безпека держави: сутність, складові елементи та проблеми забезпечення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Ужгород : Видавничий дім «Гельветика». 2016. Вип. 6. Ч. 3. С. 39–42.
51. Стан та перспективи соціальної безпеки в Україні: експертні оцінки : монографія / О. Ф. Новікова, О. Г. Сидорчук, О. В. Панькова та ін. Київ ; Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 184 с.

52. Ткаленко Н. В. Структура науково-технічного потенціалу України. *Вісник ЖДТУ*. 2011. № 2 (56). С. 137–140.
53. Требін М. П. «Гібридна» війна як нова українська реальність. *Український соціум*. 2014. № 3. С. 113–127.
54. Шахов В., Мадіссон В. Національний інтерес і національна безпека в геостратегії України. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2013. № 2. С. 44–56.
55. Шляхи удосконалення системи державного управління забезпеченням національної безпеки України : навч. посіб. у 2 ч. / Г. П. Ситник, В. І. Абрамов, В. А. Мандрагеля та ін. ; за заг. ред. Г. П. Ситник. Київ : НАДУ, 2012. Ч. 2. 44 с. URL: <https://www.google.com/url>

Інформаційні ресурси

1. Президент України : офіційний сайт. URL: <http://www.president.gov.ua/>
2. Верховна Рада України : офіційний сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
3. Кабінет Міністрів України : офіційний сайт. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
4. Урядовий кур'єр : офіційний сайт. URL: <http://www.ukurier.gov.ua/>
5. Міністерство оборони України : офіційний сайт. URL: <http://www.mil.gov.ua/>
6. Державна служба статистики України : офіційний сайт. URL: www.ukrstat.gov.ua
7. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського : офіційний сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Національна парламентська бібліотека України : офіційний сайт. URL: <http://nplu.org>
9. Державна науково-технічна бібліотека України : офіційний сайт. URL: <http://www.gntb.gov.ua/ua/>